

Ministerie van Defensie

Commandant der
Strijdkrachten

Bezoekadres:
Plein 4
Postadres:
MPC 58B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Telefoon (070) 318 85 80
Intern (501) 8 85 80
E-mail:
defensiestaf@mindef.nl

Nieuwsbericht Commandant der Strijdkrachten

Datum 28 maart 2006
Ons kenmerk 02-06
Onderwerp Seksuele intimidatie

Ongewenst gedrag

Zoals velen van u, ben ik geschokt door de berichten in de media over seksuele intimidatie en aanranding van (vrouwelijke) collega's. Zonder vooruit te willen lopen op het onderzoek naar wat zich precies heeft afgespeeld, moet mij nu reeds het nodige van het hart. De signalen kunnen niet worden genegeerd.

In de eerste plaats wil ik de slachtoffers van deze praktijken namens de organisatie excuses aanbieden. Wij zijn er blijkbaar onvoldoende in geslaagd om een veilige omgeving te realiseren, waar iedereen bij Defensie als vanzelfsprekend op mag rekenen. Een veilige omgeving, waarin men gerespecteerd wordt en rekening houdt met elkaar. Dat we hierin zijn tekortgeschoten mogen we niet bagatelliseren; dergelijk gedrag dient te worden uitgebannen. U leest het goed: uitgebannen!

Over het effect van de berichten in de media kan ik kort zijn: die zijn funest. Ik heb vaker gesproken over het belang van een goed imago. We moeten er voor waken dat we dingen doen die dit imago schaden. De incidenten van de laatste tijd zijn in dat opzicht de ergste die ik kan bedenken. Terwijl wij spreken van een professionele organisatie en trots zijn op Defensie, ontstaat nu in de samenleving een beeld van een heel andere organisatie. Een organisatie die kennelijk niet in staat is een veilige omgeving voor haar werknemers te creëren, waar leidinggevendenden niet ingrijpen en waar men excessen afdoet met een schouderophalen.

Dat enkelen in onze organisatie zich in dit soort praktijken begeven, vind ik buitengewoon kwalijk en tegen hen zeg ik: "voor u is in deze organisatie geen plaats". Los van wat er werkelijk is gebeurd, komen er vragen bij mij op als: was men niet op de hoogte van die praktijken? Wisten collega's en chefs niet dat anderen zich geïntimideerd voelden? Het al of niet aangifte doen bij de commandant door het slachtoffer is daarbij niet relevant. Ik acht het een eerste verantwoordelijkheid van leidinggevendenden om te zorgen voor het wel en wee van het personeel. Leidinggevendenden dienen ervan op de hoogte te zijn als collega's zich niet prettig voelen bij bepaalde 'evenementen'. Commandanten dienen zich ervan te vergewissen of personeel zich geïntimideerd voelt. Dat hoort bij de eerste verantwoordelijkheid van een chef. Leiderschap betekent verantwoordelijkheid nemen voor collega's. Chef is geen eretitel, maar een zware verantwoordelijkheid.

De verontwaardiging over dit alles hebben we in tal van krantenartikelen kunnen lezen. Het verdrietige is natuurlijk dat 99,9% van onze Defensieorganisatie zich iedere dag volledig

Datum 28 maart 2006
Ons kenmerk 02-06

inzet, hard werkt, zich van alle verantwoordelijkheden bewust is en collega's met respect behandelt. Door deze excessen wordt dit echter volledig overschaduwd. Tegen u zeg ik: "dit gaan wij uitbannen".

Vaak hoor ik het excuus dat Defensie een afspiegeling is van de samenleving waar dit soort zaken ook gebeuren. Alsof we ons daar maar bij moeten neerleggen. Dat is een ernstige vergissing. We zijn weliswaar een deel van de samenleving, maar toevallig een bijzonder deel dat verantwoordelijke taken uitvoert. Daarom behandelen wij elkaar met respect, laten we elkaar in onze waarde, zijn wij solidair met elkaar en komen we in actie als één van ons het slachtoffer is van ongewenst gedrag. Als ik dit zo zeg weet ik mij door 99,9% van u gesteund. Voor diegenen die dit niet onderschrijven zeg ik wederom: "voor u is in deze organisatie geen plaats".

Ik wil tenslotte nogmaals onderstrepen hoe wij ons binnen Defensie in een aantal opzichten dienen te gedragen. Aan de 99,9% van onze organisatie wil ik vragen mij te helpen deze leefregels actief te handhaven.

- Bij porno gaat het er om dat Defensiemedewerkers daarmee in hun werkomgeving niet mogen worden geconfronteerd. Dus het mag ook niet voorkomen dat een collega toevallig een ruimte binnenloopt waar anderen een pornofilm bekijken. Chefs (leidinggevenden, commandanten) dienen zich ervan te vergewissen dat dit dus ook niet gebeurt.
- Kazernes, schepen en compounds zijn voor mij per definitie werkomgeving. Wat iemand in zijn vrije tijd doet, moet hij zelf weten. Maar het bekijken van porno in groepsverband of in een voor anderen toegankelijke ruimte is niet toegestaan. Defensieapparatuur (pc's, recorders) mag nimmer voor porno worden gebruikt.
- Iedereen heeft het recht op een werk- en leefomgeving, waarin hij of zij zich op zijn gemak voelt. Iedere vorm van ongewenst gedrag en overmatig alcoholgebruik dient daarbij te worden vermeden. Iedereen is hiervoor verantwoordelijk.
- Drugs zijn niet te combineren met ons werk en worden op geen enkele wijze getolereerd. Iedereen die kennis heeft van handel of gebruik, dient dit te melden bij zijn leidinggevende. Door het niet te melden doet men afbreuk aan de organisatie. De gebruiker wordt ontslagen.
- Leidinggevenden moeten overtuigd zijn van de noodzaak deze regels strikt na te laten leven. Leidinggevenden die problemen hebben met de handhaving dienen dit te melden. Zij worden bij de handhaving door mij ondersteund.

Generaal D.L. Berlijn
Commandant der Strijdkrachten